

HÁT A NŐK ÉRDEKEI?

Írta: SCHWIMMER RÓZSA.

Andrássy Gyula gróf választójogi javaslatának magyarázata közben ezeket is mondta annak idején: „kétségbevonhatatlanul szükséges, hogy ebben a parlamentben minden érdek, minden különleges felfogás, még akkor is, ha túlzó, még akkor is, ha fanatikus, képviselve legyen. Ez okvetlenül szükséges, hogy minden nemzetiség, minden felekezet, különbség nélkül magáénak nézhesse ezt a parlamentet, mert benne képviselve van. Ha ez nem úgy volna, az nagyon káros következményekkel járna, mert amely osztály a parlamentben képviselve nincs, annak érdekei igen könnyen mel-

lőzhetők. Ezért tehát rendkívül szükséges és elkerülhetetlen kelleke egy egészséges összeállítású parlamentnek, hogy a társadalom minden rétege, annak minden osztálya képviselve legyen.”

Ennek a politikai igazságnak a próbáját napról-napra megcsinálhatjuk, ha olyan szükségletre bukkanunk, amelynek törvényhozási kielégítését hiába sürgetjük, mert a nő érdeke a parlamentben nincsen képviselve.

klasszikus meztelenségben pedig az új kormány bemutatkozásánál jelentkezett megint a tétel igazsága. Az új miniszterelnök beszélt a királyról, beszélt horvát-szlavón érdekekről, a 48-asokkal a gazdasági önállóság fata morgana ját sejtette, a 67-eseknek a maga törhetetlen hatvanhetes voltát biztosította. A nemzetiségek, a különböző felekezetűek számára volt egy-egy biztató ígérete. Ide is kínált valamit oda is, csak a nőkről és azokról a kérdésekről, amelyek a nőt a legközelebről érdeklék, nem hallottunk egy hangot sem.

Nem csodálkozunk rajta, csak megállapítjuk, hogy a nő emberi egyenjogúsításáról nem esett szó. Pedig van olyan fontos kérdés, mint a magyar-román legeltetési forgalom. Nem esett szó az anyaságvédelemről és biztosításról, nem az alkohol káros hatásainak csökkentéséről, nem a gyermekvédelem kiépítéséről. Semmit sem emlegetett abból, ami ma Magyarország asszonyainak színe-javát foglalkoztatja. Minek is tette volna? Hiszen az új párt mandátumait csupán férfiak adják majd.

Igaz, hogy nem volt sok, amit a férfiaknak kínált. Csupa bizonytalan kertelés, egymásnak ellentmondó, tehát mindkét oldalról joggal kétségbevonható, ígéretnek is alig nevezhető biztatás. De tudta, hogy legalább biztatnia kell pártot adóit. A gyanakodó érdekeltek persze nem érték be ilyen kétes ajándékkal.

Védtek az érdekeiket. Tehették, mert ott voltak, bent vannak a parlamentben. A mi érdekeinket bezzeg nem védi senki.

Milyen érdekes a bemutatkozási vita, milyen szomorúan érdekes és milyen tanulságos! Sok heves beszéd bizonygatta, pl., hogy a katolikus felekezet csak akkor érzi érdekeit képviselnek, ha katolikus kezekben van a vallás- és közoktatásügy' tárcája. Furesának, felekezeti szempontból is elég furcsa ez. De mennyivel furcsább még a mi szempontunkból. Nekünk nemcsak miniszterünk nincs, nekünk képviselőnk sincs, kerületünk, egyetlen egy árva szavazónk sincs, S ennek az igazságtalanságát senki sem panaszoja fel.

Milyen tüzzel érvelt Vázsonyi az ő általános választójoga mellett! De hamis és fénytelen tüzü volt beszéde, mert az ő demokráciája, az ő igazságossága sem erkölcsösebb mindazokénál, akik az „általános” jelzöt önkéntesen korlátozott választójogra alkalmazzák.

A most folyó parlamenti vita megint azt mutatja, hogy Magyarországon a széthúzás, az érdekmarakodás szomorú földjén csak egyetlen egy, minden pártot egyenlően hevítő érzés van. Nem a hazaszeretet, nem a népboldogítás, nem a haladás, nem is a konzervatizmus, hanem a nőgyűlölet, mely a nők emberi semmibe se vevésében nyilatkozik minden párton egyformán.

De ez a helyzet nem vigasztalan. Sőt! Hasznos számunkra, mert megmutatja, hogy apáink, férjeink és fiaink szerető, hízelgő szava is tettetés. Tettetés mindaddig, amíg a nyilvánosság előtt, a közügyekben eltagadják a nőt, mint az apostol krisztust.

Látjuk is már a nő öntudatának rohamos ébredését. Gyönyörű hajnalhasadásnak vagyunk tanúi. Látjuk felemelkedni' a maga emberi méltóságára büszke asszonyt. Nem kíván tovább túrt, vezetett, koplaltatott vagy túletetett háziállatja lenni a teremtés urának, nem gyöngévé dégénérait védenre, hanem a férfival egy sorban álló, sorsát maga intéző, érte maga felelős ember.

A társadalomnak nullája volt eddig, amelynek az apa vagy a férj jelentősége adott értéket. Most új értéket akar. Az önmagáét.

Az ilyen cél felé haladó asszonyt és törekvéseit úgy lesajnálni, mint ahogy létezésének agyonhallgatásával most a parlamentben tették, kimondhatatlanul sértő az asszonyra. Politikának meg végtelenül ostoba.